

PUUNHALTIJOIDEN, TUULIHATTUJEN JA NOITAPILLIEN RYHMÄKOHTAISET PÄIVÄKIRJAT OVAT TÄSSÄ KOOSTEESSA.

SATULAIVAN PÄIVÄKOTI, TAIPALSAARI, PUUNHALTIJAT (3 - 5 v.), Tekijät: varhaiskasvatuksen opettaja Tanja Pohjonen, varhaiskasvatuksen lastenhoitajat Heidi Karhu ja Anna Herranen

PUUNHALTIJOIDEN NORPPAPROJEKTI 9.11.21 – 7.3.22

Kiinnostus saimaannorppaa kohtaan alkoi lokakuussa liikuntahankkeessa, jossa päiväkodin lapset pääsivät etsimään norpankuvia Jänkäsalon liikuntakentän maastossa. **Viskareille (ryhmän 5-vuotiaille lapsille) syntyi retken jälkeen monia norppakysymyksiä**, jotka kirjoitettiin ylös ja joita päätettiin lähteä yhdessä selvittämään norppaprojektin myötä.

“Mitä norppa syö?” “Miten norpat saa ruokaa?” “Miten norppa nukkuu” “Miten norppa ui ja syö?” “Miten norpanpoikanen syntyy?” “Miten norpanpoikanen oppii uimaan?” “Osaako norppa olla maalla?” “Osaako norppa uida sivuttai/tehdä ympyröitä uidessaan?” “Miten norppa osaa uida kivelle, joka on veden alla?” “Miten norppa pääsee kivelle/jäälle ja miten se pääsee kiveltä/jäältä pois?”

PROJEKTI KÄYNNISTYY 9.11.21 METSÄMÖRRIRETKELLÄ

Projekti alkoi metsämörriretkellä, jossa tutustuttiin pehmokuuttiin ja samalla selvitettiin, mitä lapset jo tiesivät norpasta. Lapset pääsivät taiteilemaan metsässä norppahahmon luontomateriaaleista. Lapset tiesivät norpasta vielä tässä kohtaa vähän: ”se asuu Saimaassa” ”kuutti on norpan poikanen” ”norppa on söpö”, ”se syö kalaa”, ”se osaa uida”.

SEURAAVINA PÄIVINÄ ETSIMME VISKAREIDEN KANSSA PIENRYHMISSÄ KYSYMYKSIIN VASTAUKSIA KIRJOISTA JA VIDEOISTA

Materiaaleina meillä oli sekä **kirjoja** (Pinja Meretoja: Suuri kirja saimaannorpasta, Saippa saimaannorppa, the Saimaa ringed seal) että **Luonnonsuojeluliiton ja WWF:n norppavideoita**. Luonnonsuojeluliiton videosta ”Suurisilmäinen sukeltaja” tuli yksi Puunhaltijoiden lasten lempivideoista, jota he halusivat katsella aina uudelleen koko projektin ajan. Kuuntelimme lasten kanssa myös **Ellan ja Aleksin Norppalaulua**, josta tulikin varsinainen korvamato vahvistaen samalla jo opittuja asioita. Iltapäivällä lapsille tehtiin **satuhierontaa** Nuutti pikkukuutti-satuhieronta tarinasta. Aloitimme samalla myös koota ryhmätilaan projektista kuvakollaasia.

LIIKUNNALLINEN NORPPASEIKKAILU SALISSA

Perjantaina 12.11.21 ryhmän sosionomiopiskelija teki koko ryhmälle **norppaseikkailuradan saliin**, jossa lapset pääsivät pienryhmissä auttamaan norppaa ja etsimään kadonnutta kalasaalista tarinan ja liikunnan avulla.

YHDESSÄ KUVIA JA VIDEOITA KATSELLEN SEKÄ TIETOJA KERRATEN

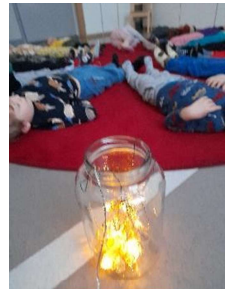
Joulukuun 2021 alussa kertosimme viskareiden kanssa projektivalokuvien, norppavideon ja Pullervo-kirjan avulla tietojamme norpasta.

NORPPAPROJEKTI JATKUI JOULULOMAN JÄLKEEN TAMMIKUUSSA 2022

Katselimme 19.1.22 viskareiden kanssa jälleen projektikuvia ja muisteltiin, mitä olimme oppineet norpasta. Tämän jälkeen katsoimme vielä koko ryhmän kanssa "suurisilmäinen sukeltaja" Suomen luonnonsuojeluliiton norppavideon.

20.1.22 osalle viskareista tehtiin **SADUTUSTA** heidän **norppapiirroksistaan** ja toiset pääsivät **etsimään netistä norpan ruokaa eli kaloja projektin kuvakollaasia varten.**

Kuuntelimme myös koko ryhmän kanssa Aleksin ja Ellan Norppalaulun sekä **lauloimme** Pikkuiset norpat ja 5 pientä norppaa laulut. Iltapäivällä kuuntelimme koko ryhmä lepoahuoneessa **Satu Pusan: Nuutti pikkukuutti rentoutustarinan.**

KÄDENTAITOJA: NORPPA- JA KUUTTIASKARTELUT

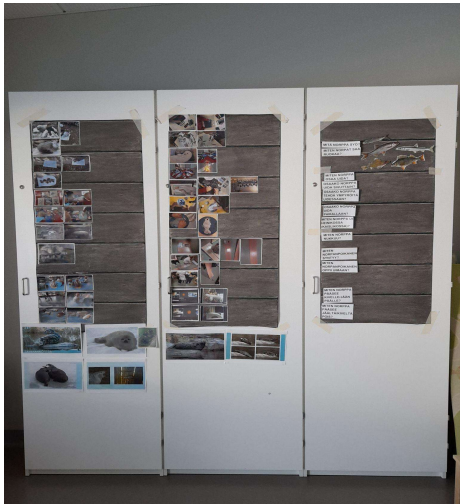
21.1.22 aloitimme viskareiden kanssa norppa-askartelun sanomalehdestä. Kettuset (3 - 4-vuotiaat) puolestaan tekivät kuuttitaulun maalaamalla sapluunan avulla.

Ryhmätilan seinälle syntyi hieno “Saimaannorpat ja kuutit” taideteos.

Kuvakollaasi norppaprojektista ja lasten kysymyksistä ryhmätilassa.

“MITEN NORPPA PÄÄSEE KIVELTÄ JA JÄÄLTÄ POIS?”

Kitkatutkimuksilla halusimme tutkia ja selvittää lasten kysymyksiä siitä, miten norppa pääsee kiveltä ja jäältä pois. Katsoimme ensin koko ryhmän kanssa norppavideoita, joissa näkyi norpan meno kivelle ja kiveltä pois. ”se ponnistaa” ”se käyttää koko kehoa ja eturäpylöitä” (kivelle meno), ” se liukui ja sitten se auttoi eturäpylöillä” (kiveltä pois meno). **Norppa pääsi joissain videoissa hyvin liukumalla takaisin veteen. Mikä tähän voisi vaikuttaa? Tätä lähdimme selvittämään lisää kitkatutkimusten avulla.**

PIENIÄ KITKATUTKIMUKSIA VISKAREIDEN KANSSA ULKONA JA SISÄLLÄ

31.1.22 Lapset tutustuivat kitkaan ensin pihalla. Mietimme lasten kanssa, missä pihalla voisi liukua kaikista parhaiten? ”liukumäessä”, ”mäessä”. Tätä lähdimme sitten tutkimaan tarkemmin.

Ensin oli vuorossa liukumäki. Lapset tunnustelivat ensin liukumäen pintaa, heidän mielestään se tuntui ”kovalta”, ”kylmältä”, ”metallilta” ja ”sileältä”. Lasten ennakoivat, että liukuminen onnistuu hyvin ja niinhän se onnistui.

Seuraavana oli vuorossa luminen pihamäki. Mietimme ensin, oliko liukumäen ja lumimäen pinta samanlainen vai erilainen. Lapset huomasivat heti, että liukumäen pinta oli sileä ja lumimäen epätasainen. Ensin kokeiltiin laskea lumista mäkeä pitkin pelkästään talvihaalareissa. Lapset ennakoivat, että liukuminen onnistuisi yhtä hyvin kuin liukumäessä. Kokeilun jälkeen he huomasivat, että liukumäessä liukuminen onnistui paremmin. Mietittiin, miten lumimäessä liukumista voisi lisätä vielä enemmän?: ”lasketaan liukurilla”. Näin teimme ja **huomasimme, että sileä muoviliukuri auttoi liukumaan pidemmälle.**

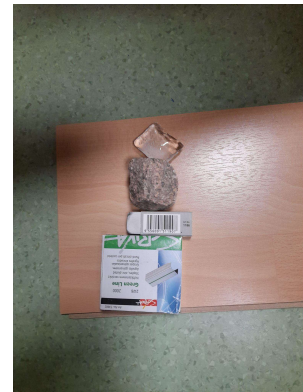
→ **Pinnalla oli siis vaikutusta liukumiseen ja sileällä pinnalla liukuminen onnistui paremmin kuin epätasaisella. (“Kun kaksi karkeaa tai epätasaisista pintaa hankautuu vastakkain, näkymätön, kitkaksi kutsuttu voima pidättelee niitä ja vaikeuttaa niiden liikkumista. Sileät ja tasaiset pinnat tuottavat vähemmän kitkaa.” B. Walpole, Galileo koululaisen tiedesarja)**

PIENIÄ KITKATUTKIMUKSIA SISÄLLÄ

Tutkittiin kitkaa vielä lisää verstaassa. Meillä oli kaksi laminaattilevyä, joita pitkin liu’utimme eri esineitä: pientä pahvilaatikkoa, pyyhekumia, epätasaisista kiveä ja jääkuutiota. Ensin lapset tutustuivat tarkemmin esineisiin tunnustelemalla niiden

materiaalia ja vertaamalla esineiden painoa keskenään. Lapset huomasivat, että kivi oli esineistä kaikista painavin, toiseksi painavin oli pyyhekumi, kolmanneksi jääkuutio ja neljänneksi pahvilaatikko.

Lasten ennakkoinnit: Mikä esine liikkuisi nopeammin?

- “Mun mielestä jää, sitten kivi toiseksi nopeimmin.”, **Minkä takia kivi liikkuisi toiseksi nopeammin?** “Se on painava.” totesi eräs lapsista. “Kolmanneksi nopeimmin kumi”, “tyhjä pahvilaatikko liikkuu kaikista hitaammin.” **Miksi?** “se ei paina niin paljon.”
- Nostettiin levyä, kunnes esineet lähtivät liikkeelle: kivi ja jää lähtivät ensimmäisenä liikkeelle. Levyä piti nostaa edelleen, jotta saatiin kumi ja pahvilaatikko liikkeelle: pyyhekumi tuli ensin sitten pahvilaatikko

Tutkittiin samalla, miten kaltevuus vaikuttaa esineiden liikkumiseen.

Ensimmäisessä vaiheessa jää lähti liukumaan ensin, mutta levyä piti nostaa lisää, jotta saatiin muutkin esineet liikkeelle. Tämän jälkeen lähti kivi ja vasta nostamalla levyä lisää, saatiin pahvilaatikko ja pyyhekumi liikkeelle.

Jatkoimme vielä lisää tutkimuksia samoilla esineillä. Yksi lapsista levitti ruokaöljyä toiseen laminaattilevyyn. **Vaikuttaisiko öljyn lisääminen liukuvuuteen ja kitkaan?** Lasten ennakkoinnit: “pahvilaatikko liukuu nyt nopeimmin”, muut ennakoivat, että “jää”.

Tehtiin testi → jää lähti liukumahan ensin, muut esineet eivät lähteneet samassa kaltevuudessa. Nostettiin levyä ylemmäksi, jolloin kivi lähti alas kovalla vauhdilla. Kumille ja pahvilaatikoille ei tapahtunut mitään.

Kokeiltiin vielä öljyn pyyhkimisen jälkeen laittaa levyille perunajauhoja, **mitä sen jälkeen tapahtuisi, miten se vaikuttaisi liukuvuuteen ja kitkan suuruuteen.**

Lasten ennakkoinnit siitä, missä järjestyksessä esineet liukuisivat alas:
“ Ekana tulee jää”, “kivi”, “pahvilaatikko”.

Huomasimme koetta tehdessämme, että perunajauho tarttui öljyntyyn pintaan niin, että kitka lisääntyi ja kaikki esineet liukuivat hyvin hitaasti eli perunajauho hidasti tässä tutkimuksessa liukumista tartuttuaan öljyyn. Vain kivi tuli hitaasti alas, muut juutuivat öljyperunajauho pintaan.

Lapset tunnustelivat levyn perunajauhopintaa kokeen jälkeen: ”pinta tuntuu liukkaalta”, ”ihanana tuntuinen”.

“NORPPALIUKUMISKOE”

Laitoimme lasten kanssa vielä yhden melko painavan puupalan leikkinorpaksi verhoten se harmaalla nahkapalalla. Laitettiin vettä toisen levyn pintaan. Ensin testattiin liukumista ilman vettä ja sen jälkeen vesipinnan kanssa. Kumpi liukuisi nopeammin? Kummassa oli vähemmän kitkaa? “se missä on vettä liukuu nopeammin”, “se missä ei ole vettä”
Tehtiin norppaliukumiskoe, jonka **lopputulos oli seuraava:**

Ilman vettä olevalla levyn pinnalla “norppa” liukui rauhallisella vauhdilla “se vähän pelkäsi liukua” totesi eräs lapsista.

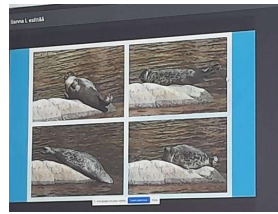
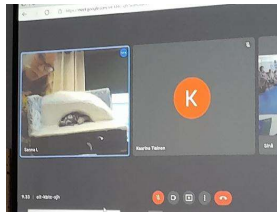
Lisäsimme vettä levyn pinnalle, mutta norppa ei lähtenyt liukumahan ollenkaan. Huomasimme, että saumapuoli oli levyä vasten. Kun norppa käännettiin oikeinpäin, se lähti liukumahan nopeammin kuin kuivalla levyllä.

Lapset pääsivät myös kokeilemaan **hiomapaperilla hiomista** niin, että molemmissa puupalikoissa oli hiontapaperit. Tällöin oli vaikea hioa karheita pintoja vastakkain, mutta kun toiseen hiomapaperiin laittoi vähän öljyä, rasvaiset pinnat liukuivat paremmin toisiaan vasten.

Kitkatutkimuksia tehtiin kolmen pienryhmän kanssa verstaassa, yhteensä kymmenen viskarilapsen (5-vuotiaan) kanssa.

Lapsista oli tosi kiva tehdä pieniä kitkatutkimuksia! :)

2.2.22 meillä on Saimaannorppa-asiantuntijoihin eli Suomen luonnonsuojeluliiton Kaarina Tiaiseen ja Sanna Leppäseen etäyhteys. Kaarina ja Sanna kertovat meille ensin Saimaannorpasta ja Saimaannorpan elämästä, jonka jälkeen lapset saivat esittää heille norppakysymyksiä.

7.3.22 Suomen luonnonsuojeluliiton Sanna Leppänen piti lapsille ja aikuisille vielä norppaesitelmän päiväkodilla. Sanna kertoi pehmonorppahahmojen, kuvien ja videoiden avulla Saimaannorpan elämästä eri vuodenaikoina.

8.3.22 ryhmässä vierailee vielä sosiomiopiskelija, joka tutustuttaa lapset “norpparobottiin” eli Parohyljerobottiin.

LÄHTEET:

B. Walpole, Galileo koululaisen tiedesarja

Pinja Meretoja: Pullervo, suuri kirja saimaannorpasta

Kanala, Taskinen, Ulv: Saippa saimaannorppa, the Saimaa ringed seal

video: Saimaan suurisilmäinen sukeltaja, Suomen luonnonsuojeluliitto, Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri

WWF:n Saimaannorppa video

Sanna Tuovinen ja Satu Pusa: Nuutti pikkukuutti satuhieronta

Satu Pusa: Nuutti pikkukuutti nukahtamistarina

Ellan ja Aleksin Norppalaulu

<https://www.youtube.com/watch?v=7dUcjQXp26E>

Suomen luonnonsuojeluliiton norppa-asiantuntijat: Sanna Leppänen ja Kaarina Tiainen etäyhteys 2.2.22. Etäyhteydessä lapsille kerrottiin Saimaannorpasta, jonka lisäksi lapset saivat esittää omia norppakysymyksiä Sannalle ja Kaarinalle.

Suomen luonnonsuojeluliitto/Sanna Leppäsen esitelmä Saimaannorppasta päiväkodilla 7.3.22

Norppa projektin päiväkirja, Tuulihatut, 11/2021-03/2022

Satulaivan päiväkodissa on oltu mukana Koko ikä liikettä! Taipalsaarella Avin rahoittamassa liikunta hankkeessa. Hankkeen logoksi lapset valitsivat Taipalsaarelaisen nuoren piirtämän Norpan.

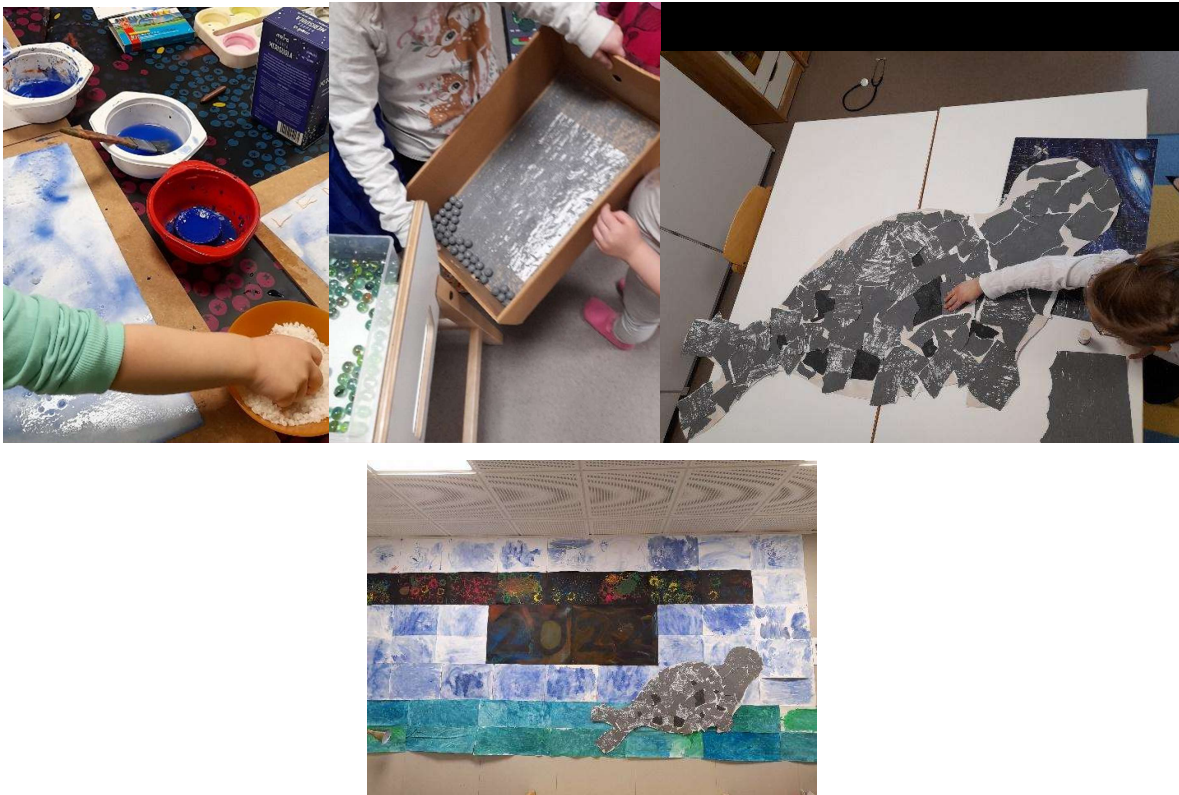
Liikuntaseikkailussa Jänkäsälössä 10/2021 lapset etsivät piilotettuja norppa kortteja, jonka jälkeen kotimatalla lapset alkoivat keskustelemaan norppasta. Ja seuraavan keskustelun saattelemana alkoi Tuulihatuisissa Norppaprojekti.

- Voisiko Norppa asua metsässä?
- Ei se ehkä voi
- Tai sitten se voi.
- Aikuinen, voiko se?
- Pitäisikö meidän selvittää asiaa, aikuinen vastaa.
- Joo, kyllä meidän pitää tietää, että voiko se sitten asua siellä vai ei.

Myös Satulaivan muissa kahdessa ryhmässä Noitapilleissä ja Puunhaltijoissa oli kysytty Norppaan liittyviä kysymyksiä, joten lähdimme yhdessä selvittämään sitä ja sitä miten eri

ryhmissä voidaan tutkia yhdessä samaan aihetta, lapsilähtöisesti, sekä ilmiöpohjaisen oppimisen keinoin.

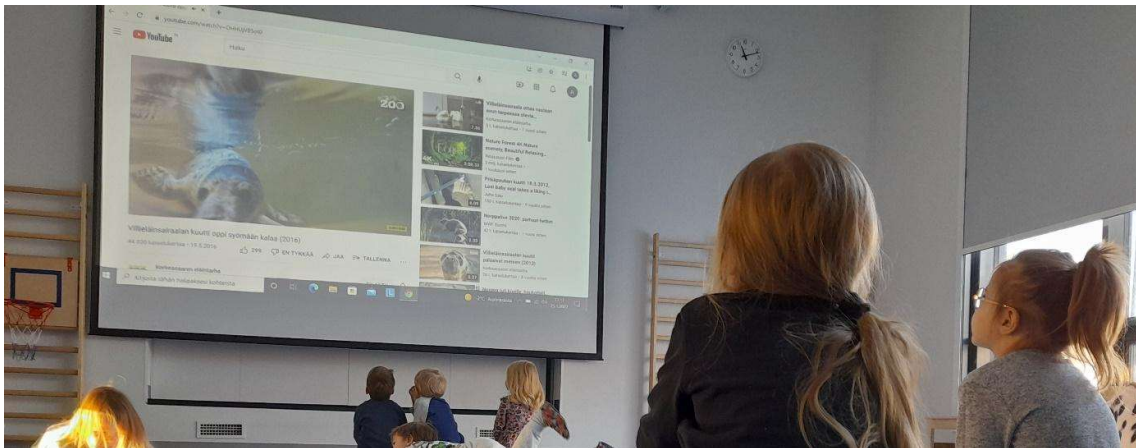
Aikuiset keräsivät lasten kysymyksiä: Miksi Norppa ei voi elää metsässä? Mitä Norppa syö? Osaako Norppa olla maalla? Osaako Norppa tehdä ympyröitä uidesaan? Näihin kysymyksiin lähdimme kysymään vastauksia WWF:n tutkijan Ismo Marttisen avulla. Lähetimme kysymykset Ismolle, ja saimme sähköpostilla kysymyksiin vastauksia sekä kuvan Saimaannorpasta. Lasten kanssa tutkimme kysymyksiä ja vastauksia yhdessä ja ne laitettiin myös ryhmän seinälle.

Joulukuun 2021 ja tammikuun 2022 Maalasimme kollaasiseinän Tuulihattujen ryhmätilaan. Käytimme erilaisia tekniikoita kuten vahabatiikkimaalausta, kelmumaalausta, suolamaalausta luodaksemme taivaan sekä Saimaan veden, jonne tehtiin kuulamaalauksella yhdessä uiskentelemaan Norppa. Taidehetkien aikana keskustelimme Saimaasta, siinä elävästä Saimaan norpasta, sekä kaloista ja ravinnosta jota norpat syövät.

28.12. Tutustuimme WWF:n sivuston kautta Norppaan. Katsoimme norpasta kertovia videoita ja luimme tietoa norpasta. Lopuksi leikimme norppa hippaa ja sen jälkeen lapset saivat harjoitella liukumäessä sitä, miten norppa sujahtaa kiveltä veteen.

4.1. Hankimme lisätietoa norpasta Suomen Luonnonsuojeluliiton sivuilta. Muutaman viikon aikana olemme käyneet salissa katsomassa päivittäin pienen videon norpasta ja sen elämästä.

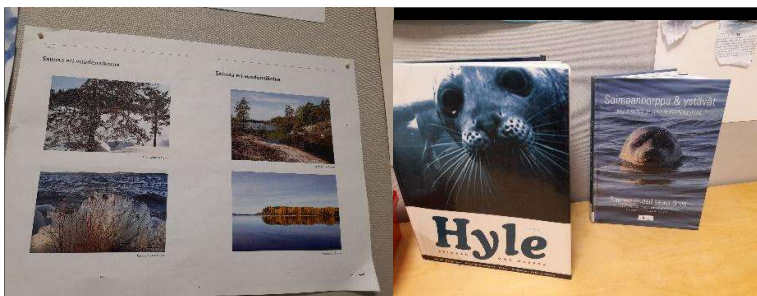
Lapsista mahtavinta oli

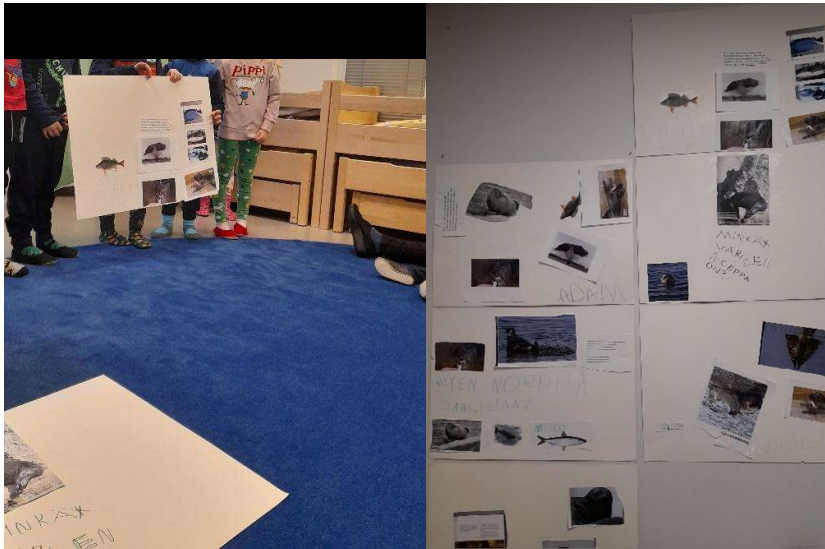
- Kun norppa sukeltaa!
- Miten se pääsee noin nopeesti kun sillä ei oo jalkoja, kato niin kuin meillä?!
- Mie haluan olla kuutti
- Kuutit on kaikista söpöimpiä, mut niitä ei silti voi silittää.
- Norpalla on hauska nenä
- Ja näitkö miten terävät kynnet! Se kaivaa lunta kuin lapiomies.

25.1. Kirjastosta lainattiin tietokirjoja Norpista, joita tutkittiin yhdessä useina päivinä eri ja ne ovat olleet koko ajan lasten saatavilla.

5-vuotiaiden kanssa keräsimme Norpasta kertovia artikkeleita ja valitsimme viidestä eri luontokirjasta Saimaannorpasta kertovia tietoja sekä kuvia norpasta ja kuutista. Tutkimme niitä yhdessä ja jokainen sai esittää oman kysymyksen johon etsii yhdessä aikuisen kanssa vastauksen. Lapset kysyivät mm. Miten norppa saalistaa, Minkä värinen norppa on? mitä norppa syö? miten isoksi ja pilkulliseksi norppa kasvaa? Millainen on norpan poikanen. Kysymyksiin leikattiin kuvia sekä laitettiin tietoja kirjoista. Ja ne ovat nähtävillä ryhmän seinällä. Siitä innostuneena myös muutamat muut nuoremmat tahtoivat tehdä oman Norppa Esityksen. Seuraavana päivänä kävimme esittelemässä teokset toiselle ryhmälle ja kertomassa mitä olimme Saimaannorpasta oppineet.

27.1. Luimme lasten kanssa norppa kirjoja yhdessä ja luimme myös Ismon lähettämät vastaukset lasten kysymyksiin. Mietimme myös mitä muuta lapset haluavat tietää norpista. Kysymys johon tarvitsemme vielä vastauksen, oli että osaako norppa tanssia tai laulaa. Näitä kahta asiaa päätimme kysyä Norppa tietäjiltä tulevassa norppa että kokoontumisessa.

Tammikuussa lapset leikkasivat erilaisia kaloja, joita Norpat syövät. Ryhmässä oli myös avanto, josta sai onkia Saimaannorpan ravinnokseen käyttämiä kaloja.

Päiväkodillämme on Metsämörriin laatutunnus ja yhdistimme luontokasvatuksen sekä Norppa Projektin yhteiseksi kokonaisuudeksi joulu-helmikuun ajalta. Metsämörri lähetti lapsille kirjoja ja oli aktiivisesti mukana Metsäretkillä.

31.1. Tuulihatut ja Noitapillit kävivät kolaamassa norpalle Vaaterannassa apukinoksia. Samalla mietimme miksi tarvitaan apukinoksia ja pohdittiin miltä näyttää norpan pesä. Kinosten tekoa jatkettiin myös seuraavalla viikolla sekä silloin suojasään sattuessa lapset innostuivat myös tekemään norppa veistoksia lumesta.

1-2-2. Teimme päiväkodilla neljä ja viisi vuotiaiden kanssa kitkatutkimuksia. Lapset halusivat kokeilla miten norppa liukuu. Ensin teimme jokaiselle lapselle puupalikasta oman norpan. Liukuuko se paremmin talvella vai kesällä. Tutkimme liike kitkaa ja sitä, miten kitka vaikuttaa siihen miten hyvin norppa liukuu erilaisilla pinnoilla.

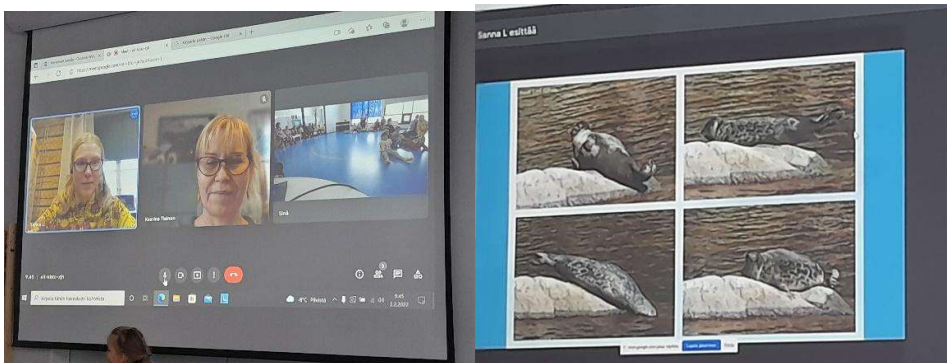
Ensin kokeilimme, että millaista on liikkua erilaisilla pinnoilla itse. Liukuuko tossut paremmin muovi lattialla tai penkillä. Mitä tapahtuu, jos hieroo käsiään yhteen. Mietimme, miksi norpan on helpompaa liikkua vedessä kuin kivellä.

Ensin laitoimme norppa palikoita liukumaan lautaa pitkin. Seuraavaksi kokeilimme sitä öljyllä, perunajauholla sekä vedellä. Lapsista oli hauskaa mitata miten pitkälle norpat pääsevät.

"Perunajauho näyttää ihan lumelta. Siinä liukuu kovaa, Norppakin liukuisi kovempaa lumessa kuin maalla. Se ei voisi maalla mennä ollenkaan eteenpäin." "Mut vedessä se voi" "Miekin menen uimahallissa nopeemmin vesiliukumäessä. Siinä menee sillein hurjasti."

Keskiviikko 2.2. Norppa-asiantuntijoiden vierailu etänä. Kaarina Tiainen ja Sanna Leppänen. He kertoivat Saimaannorpasta paljon erilaista ja monipuolista tietoa lasten tasoisesti.

7.2.. Suomen ladun metsämörri toimintaa on toteutettu Satulaivassa, ja viikoittaisilla retkillä Norppa teema oli esillä usean kuukauden ajan. Mediataitoviikolla menimme Noitapillit ja Tuulihatut yhdessä läheiselle uimarannalle, joka on Saimaan rantaa. Siellä teimme lasten kanssa Norpparadion. 2-3 lasta kerrallaan tuli radion nauhoitus paikalle ja he saivat kertoa Norpparadioon mitä he tietävät norpasta. Norpparadiossa ei ollut käsikirjoitusta vaan sisältö oli lasten itsensä tuottama. Linkki Peda.net sivulle, josta löytyy Norpparadio.

[Norpparadio \(peda.net\)](https://peda.net/norpparadio)

7.3. Norppatäti Sanna Leppäsen vierailu päiväkodilla. Lapset pääsivät kuuntelemaan, kokemaan ja kysymään Sannalta tietoa norpasta sekä tutustumaan norppaan pehmolelujen sekä muun toiminnallisen rekvisiitan kautta.

Tekijät: Annamari Sarjala Vo, Anita Kinnunen Vlh, Taru Hovi Vlh, Eeva-Stiina Innanen Vlh,

Projekti jatkuu keväällä yhdessä muiden ryhmien kanssa.

Lähteet:

Kirjat:

Pinja Merentoja: Pullervo, suuri kirja saimaannorpasta

Suomen ja Pohjolan luonto-opas

Lasse J. Laine: Suomen luonto-tunnistusopas

Seppo Keränen, Markku Lappalainen: hylkeet.

Light house media: Saimaannorppa ja ystävät, upeita kuvia ja aitoja kertomuksia

Hyvärinen ym. Hyle, Saimaan oma norppa.

Julkaisut:

Norppatouhuja, Suomen luonnonsuojeluliitto: Tietoa Saimaannorpasta ja vinkkejä saimaannorppa-aiheiseen toimintaan varhaiskasvatukseen ja kouluihin.

Etelä-saimaan artikkeli: Saimaan norppavesille päästään nyt kolaamaan ilman eri lupaa heti kun jää- ja lumitilanne antaa myöten.- Tänä talvena norpille kolataan kaiken varalta.

Asiantuntijat:

Ismo Marttinen, WWF-Suomi

Kaarina Tiainen, Suomen luonnonsuojeluliitto

Sanna Leppänen, Suomen luonnonsuojeluliitto

Internet sivut ja videot:

youtube: zoo.korkeasaari. Villieläinsairaala.Kuutti oppii syömään kalaa 2016

[WWF Suomi](#)

[Suomen luonnonsuojeluliitto \(sll.fi\)](#)

Uutiset: Ylen aamutv. 10.2. Norppautinen apukinosten kolaamisesta.

NOITAPILLIEN NORPPATYÖSKENTELY

- Tammikuun alku: lasten kysymyksiä norpasta, kirjattiin ylös.

Noitapillien lapset ovat yhdessä Tuulihattujen sekä Puunhaltijoiden kanssa aloittaneet norppa-projektin. Jokainen ryhmä toteuttaa projektia lasten kysymysten pohjalta omalla tavallaan.

- 10.1.2022 katsottiin norppaliveä/norppavideoita sekä kuunneltiin/laulettiin ”Huomio, huomio, norppa näkyvissä” –laulua.
- 11.1.2022 norpan pesän

rakentamisen aloittaminen ryhmän seinälle.

- 14.1.2022 norpan jumppalauluun tutustuminen.

1. Norppajumpan asento lähtee näin, 2. Ruoka täytyy saalistaa vikkellä, kädet laittaa räpylöiksi sivulle päin. oikealta, vasemmalta yhteenään. Pyöritellään räpylöitä edessä, Jos se kalan havaitsee, se toimii näin: sitten onkin vuoro norpan perässä. Hampaila nappaa herkun yllättäin.

∴ Sukelluksiin mennään näin, Rapsutusta paljon on niskan puolella silmät ummistan. leuan alta rapsuttaa kaiken huolella. ylös tullaan pärskähtäin, Kylkeäkin kutittaa mahdottomasti, tilan tarkistan. ∴ ota norppa –asento laulun loppuksi.

- 17.1.2022 metsäretkellä Metsämörriin kirjeessä sivuttiin norppa-aihetta (ravinto).
- 18.1.2022 norppatyöskentelyä pienryhmissä: etsittiin tietoa kirjoista/kysymyksiin vastauksia.

Lapset ovat

värittäneet norppia kivelle sekä lisänneet samalle seinälle tietoa norpista. Tietoja on etsitty lasten kysymysten pohjalta esim. kirjoista ja sähköistä tiedonhakumenetelmää käyttäen.

Toiselle seinälle lapset ovat yhteistyönä askarrelleet norpan pesän. Siellä äitinorppa köllöttelee jo valmiina. Saa nähdä, milloin sinne syntyy pieni kuutti.

- 19.1.2022 norpan pesän työstäminen jatkuu sekä etsittiin tietoa kirjoista sekä netistä pienryhmissä.

Projekti on innostanut lapsia leikkasi norppia seinällä

yllättävän paljon. Osa lapsista väritteli ja olevalle kivelle köllöttelemään.

- 24.1.2022 norppien auttamista, lumien kolaamista Saimaanharjun uimarannalla, norpan pesiä, keskustelua ensin aiheesta paikan päällä.

Menimme alkuvuikosta Tuulihattujen kanssa Saimaanharjun uimarannalle kolaamaan norpille pesiä. Vaikka lunta oli paljon, lapset viihtyivät hommassa lumolapioiden ja kolien kanssa pitkään.

- 25.-26.1.2022 Norppa-askartelu jatkuu: lasten kysymysten vastaukset tekstinä ja kuvina seinälle, norppakivi, norppia kivelle.
- Joka päivä enemmän ja vähemmän norppalauluja.
- Kitkatutkimusta norpasta: miten norppa pääsee kivelle ja sieltä pois?

Miten norpan liikkuminen karhealla kivellä onnistuu? Kitkahan siinä vaikuttaa! Norppa joutuu tekemään hurjasti töitä, jotta se pääsee kivelle ja sieltä pois. Vedessä sen liikkuminen on helpompaa.

- 1.2.2022 ryhmän yhteisen pehmonorpan aloittaminen.

norppaprojekti-

Teimme lasten kanssa norppa-projektiin liittyvän pehmonorpan.

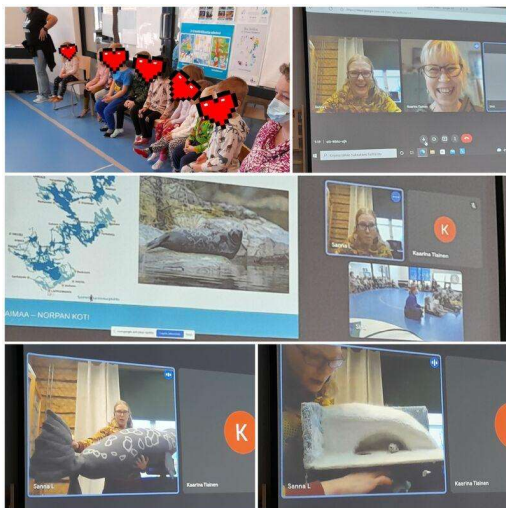
Isompi norppa on lasten käsialaa.

- 2.2.2022

Norppatädit Kaarina Tiainen ja Sanna Leppänen kertoivat norpan elämästä etänä meille kolmelle ryhmälle.

Saimme kuulla norppiin perehtyneiltä asiantuntijoilta mielenkiintoisia asioita norpista. Lapsien mielestä pehmonorppa ja -kuutti olivat tosi söpöjä. Lapsia kiinnosti erittäin paljon norpan pesä, joka oli rakennettu pienoismalliksi.

Lapset jaksoivat todella keskittyneesti kuunnella asiantuntijoita, vaikka he eivät fyysisesti paikalla olleetkaan. Lapset saivat halutessaan esittää kysymyksiä ja saivat niihin heti vastaukset.

Tekijät Vo, Sari Lampela, Vlh:t: Tiina Maalahti, Marjatta Viholainen, Maarit Huttunen

HUOMIO, HUOMIO NORPPA NÄKYVISSÄ -PROJEKTIN JATKOSUUNNITELMA KEVÄT 2022

Keväällä pystytämme kolmen ryhmän norppanäyttelyn päiväkodin tiloihin sekä teemme norppatietovisaran Saimaanharjun Suurlammen ympärille. Tietoradasta informoidaan Taipalsaaren perheitä, jolloin koko perhe voi käydä kiertämässä lammen ympäri ja pysähtyä norpparasteilla, joissa on kysymyksiä Saimaannorpasta ja vastauksia QR-koodin takana. **Projektin yhtenä tärkeänä tavoitteena on ollut lisätä tietoa Saimaannorpasta ja herättää meissä kaikissa halua suojella Saimaannorppaa.**

